

PTAC informē: līdz ar Brexit mainījušies importētāju pienākumi un atbildība, ievadot preces no Apvienotās Karalistes

Publicēts: 02.03.2021.

[Patērētāju tiesību aizsardzības centrs](#)

Saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) un Apvienotās Karalistes Izstāšanās līgumu Apvienotā Karaliste no 2020.gada 1.februāra vairs nav ES dalībvalsts un no 2021.gada 1.janvāra visi ekonomiskie operatori (juridiskas un fiziskas personas), kas līdz šim veica produktu izplatīšanu starp ES un Apvienoto Karalisti, kļūst par eksportētājiem vai importētājiem un tiem mainās pienākumi, jo tie laiž tirgū trešās valsts produktus.

Vēršam uzmanību, ka uz importētājiem ES attiecas stingri pienākumi par produktu atbilstības pārbaūžu veikšanu, kā arī tiem ir pienākums norādīt savu kontaktinformāciju uz ražojuma vai tā etiķetes. [Skatīt detalizētāk par importētāju pienākumiem un prasībām eksporta gadījumā.](#)

Kā ar jebkuru trešo valsti, importējot no Apvienotās Karalistes un eksportējot uz Apvienoto Karalisti, no 2021. gada 1.janvāra ir jāveic muitas procedūras, proti, šīm kravām tiks veiktas pārbaudes uz robežas.

Apvienotajā Karalistē ražotiem un ES importētiem produktiem ir jāatbilst ES normatīvo aktu prasībām, proti, tiem ir jābūt veiktai atbilstības novērtēšanai, jābūt atbilstoši marķētiem un nodrošinātiem ar nepieciešamajiem dokumentiem un lietošanas instrukcijām.

Atsevišķiem produktiem (piemēram, gāzes iekārtām, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, būvizrādājumiem, kuģu aprīkojumam, transportējamajām spiedieniekārtām, mērīšanas līdzekļiem u.c.) atbilstības novērtēšanas procedūrās jābūt iesaistītām paziņotajām iestādēm, kas ir ES dalībvalstu nacionālajās akreditācijas institūcijās akreditētas atbilstības novērtēšanas

institūcijas, par kurām ir paziņots Eiropas Komisijai.

Sākot no 2021.gada 1.janvāra Apvienotās Karalistes paziņotās iestādes ir zaudējušas ES paziņotās iestādes statusu, un tās nav tiesīgas apliecināt produkta atbilstību ES izvirzītajām prasībām. Tas nozīmē, ka, laižot produktus tirgū, Apvienotās Karalistes paziņoto iestāžu izsniegtie sertifikāti vairs nebūs spēkā un ražotājiem, kas vēlas laist ES tirgū produktus, kuru atbilstības novērtēšanā jāiesaista paziņotā iestāde, ir jāvēršas jebkurā citā ES dalībvalstu paziņotajā iestādē, lai apliecinātu to ražotā produkta atbilstību ES izvirzītajām prasībām.

Ja produkti ir saražoti līdz 2021.gada 1.janvārim un Apvienotās Karalistes paziņotā iestāde ir nodevusi lietu par tiem ES paziņotajai iestādei, tad atbilstības deklarācijā un izsniegtajā sertifikātā ir jābūt norādītiem abu paziņoto iestāžu numuriem. [Skatīt detalizētāk par atbilstības novērtēšanu.](#)

Ja ES tiesību aktos ir noteikts, ka produktus jāreģistrē datubāzēs (piemēram, Eiropas ražojumu energomarkējuma datubāzē EPREL), sākot no 2021.gada 1.janvāra to var veikt importētājs ES vai Apvienotās Karalistes ražotāja pilnvarots pārstāvis ES.

Savukārt, jebkuru produktu, kas likumīgi ir laists tirgū ES vai Apvienotajā Karalistē līdz pārejas perioda beigām (līdz 2020.gada 31.decembrim), var:

turpināt darīt pieejamu ES vai Apvienotās Karalistes tirgū un turpināt tā apgrozību starp šiem diviem tirgiem, līdz tas nonāk pie galalietotāja;

ja tas paredzēts piemērojamajos ES tiesību noteikumos –nodot ekspluatācijā ES vai Apvienotajā Karalistē.

Šis nosacījums ir piemērojams visām pastāvošajām un individuāli identificējamajām precēm, izņemot apgrozību starp ES un Apvienotās Karalistes tirgu attiecībā uz dzīvnieku dzīvniekiem, reprodūktīvajiem produktiem un dzīvnieku produktiem. Uzņēmēja pienākums ir uz attiecīgā dokumenta pamata pierādīt, ka konkrētais produkts tika laists tirgū ES vai Apvienotajā Karalistē līdz pārejas perioda beigām. Iesniegtajiem dokumentārajiem pierādījumiem jāatbilst konkrētajiem produktiem un to daudzumam, kas uzrādīts muitai vai ko pārbauda tirgus uzraudzības iestādes, piemēram, tajos jābūt norādei uz produktu konkrēto identifikācijas elementu (ražotāja piešķirtais sērijas numurs u.tml.).

No 2021.gada 1.janvāra, laižot produktus otras puses tirgū, vairs netiek piemērots preču savstarpējās atzīšanas princips. Tas nozīmē, ka gadījumos, kad kāda no pusēm var pierādīt, ka otras puses tirgū likumīgi tirgots produkts līdzvērtīgi neaizsargā sabiedrības intereses, tā var liegt vai ierobežot produkta piekļuvi savas valsts tirgum.

Eiropas Komisija ir izstrādājusi un publicējusi norādījumus nozarēm par prasību piemērošanu sākot ar 2021.gada 1.janvāri. [Skatīt detalizētāk.](#)

PTAC aicina komersantus iepazīties ar izmaiņām normatīvajos aktos un ņemt vērā izmaiņas, importējot preces no Apvienotās Karalistes.

Papildu informācija medijiem:

Sanita Gertmane

Patērētāju tiesību aizsardzības centra

Patērētāju atbalsta, sabiedrības informēšanas un komunikāciju daļas vadītāja

Tālrunis: 26544528, 22006628,

E-pasts: Sanita.Gertmane@ptac.gov.lv

<https://www.em.gov.lv/lv/ptac-informe-lidz-ar-brex-it-mainijusies-importetaju-pienakumi-un-atbildiba-ievedot-preces-no-apvienotas-karalistes>